

Camping-jachthaven "Uitdam"

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

23 oktober 2008 / rapportnummer 1691-100

1. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

De Beheer en Exploitatiemaatschappij BOR B.V. heeft het voornemen om de bestaande camping en jachthaven te Uitdam te herinrichten en opwaarderen waardoor de jachthaven wordt uitgebreid van momenteel 300 ligplaatsen tot 550 ligplaatsen. Het bestemmingsplan van de gemeente Waterland voor dit gebied dient hiervoor te worden herzien. Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherziening is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹

Tijdens de toetsing heeft overleg plaats gevonden tussen de Commissie voor de m.e.r. (verder in dit advies 'de Commissie' genoemd), het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Daarin heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen mogelijk essentiële tekortkomingen bevat. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvulling op het MER te maken.² De Commissie heeft deze aanvullende informatie ontvangen in de vorm van een herziene versie van het MER en bijbehorende documenten.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is. Daarmee kan het milieubelang een volwaardige plaats krijgen in de besluitvorming over het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van het gevoerde overleg is de bij het MER gevoegde verstoring- en verslechteringstoets vervangen door een Passende beoordeling. Hiermee is tevens aan de eisen voor een plan-MER voldaan.

- De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert de aanvulling bij het ontwerp bestemmingsplan ter visie te leggen.

In hoofdstuk 2 wordt een nadere toelichting gegeven op het oordeel over verschillende onderdelen van het MER. Hierbij wordt, voor zover zinvol, per onderdeel onder het kopje 'MER' eerst ingegaan op het oordeel over het oorspronkelijke MER. Vervolgens wordt ingegaan op het oordeel over de aanvulling.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Natura 2000

MER

In de richtlijnen is als hoofdpunt opgenomen het verschaffen van informatie over de mogelijke gevolgen voor de natuur, al dan niet resulterend in een passende beoordeling. De Commissie is van mening dat de conclusies met betrekking tot natuur in het MER onvoldoende onderbouwd zijn.³

---

¹ Zie bijlage 1 voor verdere gegevens over de m.e.r. procedure.

² Zie voor data en termijnen Bijlage 1.

³ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van Dorpsraad Uitdam, het Bestuur van Stichting De Kwade Zwaan, H. Bottelier, Stichting Behoud Waterland en Provincie Noord-Holland.

In het MER is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat op voorhand significante gevolgen op Natura 2000 gebied zijn uit te sluiten. Daarvan uitgaande is het niet voldoende om een verstorings- en verslechteringstoets uit te voeren. De Commissie heeft daarom de verstorings- en verslechteringstoets beschouwd als een Passende Beoordeling en beoordeeld of de aanwezige milieu-informatie kan dienen als Passende Beoordeling.

De informatie in de verstorings- en verslechteringstoets met betrekking tot Natura 2000 is onvoldoende ter ondersteuning van de besluitvorming.

- Uit het MER kan afgeleid worden dat gevolgen voor soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd niet zijn uit te sluiten. Het betreft hier de habitatrichtlijnsoorten Rivierdonderpad en Meervleermuis en mogelijk ook enkele vogelrichtlijnsoorten (o.a. Fuut, Kuifeend). De Commissie acht onvoldoende informatie aanwezig om te beoordelen of hier sprake is van significante negatieve gevolgen. Hiervoor is informatie benodigd met betrekking tot:
  - het voorkomen van de soort in het Markermeer en specifiek in dit plangebied;
  - de gevolgen voor de populatie in het plangebied tijdens de aanlegfase;
  - de gevolgen (positief en negatief) in de gebruiksfase.
- In de verstorings- en verslechteringstoets ontbreekt een beschouwing over wanneer invloed op de instandhoudingsdoelen wordt gekwalificeerd als een 'significant' gevolg. Het is daardoor niet vast te stellen of er sprake is van 'significant' negatieve gevolgen.
- In de verstorings- en verslechteringstoets ontbreekt een beschouwing over cumulatie van gevolgen van nieuwe en bestaande activiteiten voor soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Het gaat dan om een beschouwing van de eventuele gevolgen van overige initiatieven in en rond IJmeer en IJsselmeer, die (kunnen) leiden tot een toename van het aantal vaarbewegingen en daarmee tot toename van verstoring.

Aanvulling

Onderdeel van de aanvulling vormt een Passende beoordeling, die de oorspronkelijke verstorings- en verslechteringstoets vervangt. Er wordt geconstateerd dat significante gevolgen op voorhand niet zijn uit te sluiten.

In de Passende beoordeling zijn heldere criteria voor significantiegrenzen gegeven. Er is vervolgens helder uiteengezet hoe de beoordeling van de gevolgen voor de verschillende vogelsoorten is uitgevoerd. Bij de beoordeling is tevens rekening gehouden met cumulatieve effecten. De Commissie deelt de conclusies dat door het voornemen geen sprake is van significante gevolgen voor de betreffende vogelsoorten.

De aanvulling bevat een kwalitatieve beschouwing over de gevolgen voor de Meervleermuis en de Rivierdonderpad. Met betrekking tot de Meervleermuis is de Commissie van mening dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat er geen sprake is van significante gevolgen.

Met betrekking tot de Rivierdonderpad geldt dat de soort (*Cottus gobio*) genoemd in Bijlage II van de Habitatrichtlijn inmiddels taxonomisch is opgesplitst.⁴ In de aanvulling is beoordeeld of sprake is van significante gevolgen

---

⁴ De *Cottus gobio* zoals opgevat na de taxonomische opsplitsing komt niet voor in Nederland. Twee andere soorten, de *Cottus perifretum* en *Cottus rhenanus*, komen wel in Nederland voor. Het Markermeer en IJmeer zijn

voor de in Nederland voorkomende soorten *Cottus perifretum* en *Cottus rhena-nus*. De Commissie deelt de conclusie dat er geen sprake is van significante effecten voor deze soorten.

2.2 Meest milieuvriendelijke alternatief

MER

De constatering dat onvoldoende is aangetoond dat significante negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen op Natura 2000 gebieden zijn uitgesloten, leidt ertoe dat de Commissie niet kan beoordelen of het mma voldoet. Indien niet aangetoond kan worden dat er significante negatieve gevolgen zijn uitgesloten, dient een mma opgesteld te worden dat aandacht besteedt aan het voorkomen van deze gevolgen.

De Commissie is verder van mening dat het mma zoals geformuleerd in het MER met name richtlijnen voor een milieuvriendelijke inrichting geeft, maar geen volwaardig mma betreft. Naar het oordeel van de Commissie zijn er op het gebied van bijvoorbeeld natuur en landschap aanknopingspunten te vinden voor het opstellen van een volwaardig mma.

Aanvulling

De Commissie deelt, zoals hierboven aangegeven, de conclusies dat er geen sprake is van significant negatieve gevolgen op het Natura 2000 gebied. De Commissie meent daarom dat de noodzaak voor een nader uitgewerkt mma niet meer aanwezig is.

Uit §5.3 van de aanvulling blijkt verder dat in een eerder stadium reeds een aantal uitbreidingsmogelijkheden voor de camping-jachthaven zijn bestudeerd. In het alternatief dat in het MER en de aanvulling wordt beschreven is door de gekozen situering getracht rekening te houden met milieu en economische argumenten en bezwaren uit de omgeving. Door de toelichting op deze 'voorfase' wordt duidelijk waarom bij de ontwikkeling van het mma een andere ligging van de uitbreiding achterwege is gelaten.

Tevens blijkt uit de aanvulling en het gevoerde overleg dat de begrenzing van het Natura 2000-gebied ter hoogte van de camping-jachthaven is bepaald op basis van de contouren van de toentertijd voorziene inrichting van het plan-gebied. Door aanpassing van de plannen op basis van de hierboven genoemde argumenten sluiten de begrenzing van de camping-jachthaven en het Natura 2000-gebied niet meer op elkaar aan.

■ De Commissie raadt aan om in samenspraak met de Provincie Noord-Holland na te gaan of bij vaststelling van de definitieve begrenzing van het Natura 2000-gebied aanpassing van de huidige begrenzing zinvol is.

2.3 Water en bodem

De Commissie constateert dat het saneringsplan voldoende informatie bevat. In het MER wordt erop gewezen dat kwantitatieve geo-technische berekeningen en het opstellen van grondbalansen onderdeel zijn van de verdere uitwer-

---

leefgebied voor de *Cottus perifretum*. Uit de in de aanvulling genoemde literatuur blijkt dat de *Cottus perifretum* minder kwetsbaar is dan de *Cottus Rhenanus*.

king. Deze zullen inzicht geven in het risico van het optreden van zettingen en de eventuele milieugevolgen daarvan.

- De Commissie adviseert vóór de uitvoering kwantitatieve geo-technische berekeningen uit te voeren en grondbalansen op te stellen en deze te betrekken bij de besluitvorming.

In het MER wordt terecht geconstateerd dat (nog ontbrekende) informatie over de kwaliteit van de te ontgraven gronden en de waterbodem van belang is voor inzicht in de mogelijkheden voor hergebruik.

- De Commissie adviseert deze informatie te betrekken bij verdere besluitvorming.

2.4 Landschap

In eerste instantie heeft de Commissie opgemerkt dat de landschappelijke effecten niet waren beschreven in het MER. Hierop is een ontwerpstudie⁵ bij het MER gevoegd. De Commissie constateert dat in de ontwerpvisie randvoorwaarden zoals eerder geformuleerd door de gemeente voor ondermeer landschappelijke inpassing zonder verdere motivatie worden overschreden. Het gaat hier met name om de hoogte van de bebouwing. De gevolgen op het landschap zullen daarmee mogelijk groter zijn dan bij handhaven van deze randvoorwaarden.⁶

- De Commissie adviseert in dat kader na te gaan of er mogelijkheden zijn de landschappelijke inpassing te optimaliseren. De Commissie adviseert, indien er sprake blijft van overschrijding van de genoemde randvoorwaarden, om bij de besluitvorming een onderbouwing te geven op grond waarvan deze overschrijding noodzakelijk of gewenst is en wordt toegestaan.

2.5 Verkeer

Het MER geeft aan dat een afname in verkeersbewegingen wordt verwacht. Met betrekking tot het aantal plaatsen voor verblijfsrecreatie is sprake van een verschuiving van vaste plaatsen voor stacaravans naar, een kleiner aantal, voor verhuur bestemde recreatiewoningen. Door de gebruikte berekeningswijze wordt impliciet verondersteld dat de toekomstige gebruikers een vergelijkbaar gedrag voor wat betreft het aantal verkeersbewegingen vertonen als de huidige gebruikers.

De Commissie sluit niet uit dat door het andere type verblijfsrecreatie de verkeersdrukke toe kan nemen. De Commissie constateert tevens dat in een aantal inspraakreacties zorgen worden geuit over mogelijke knelpunten met betrekking tot de ontsluiting van het gebied.⁷

- De Commissie adviseert om de verkeerssituatie te monitoren. Ga, indien blijkt dat er sprake is van milieu- of leefbaarheidsknelpunten, na welke maatregelen getroffen kunnen worden.

---

⁵ Licht aan de horizon – Onderbouwing voorwaarden voor het bestemmingsplan ten behoeve van de herinrichting en uitbreiding van Camping – Jachthaven Uitdam, W3 Architecten en ingenieurs B.V., 21 mei 2007.

⁶ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van Dorpsraad Uitdam, H. Bottelier, J. de Koning, R. van Kampen en B. Prinsen-van Kampen en Landschap Waterland.

⁷ Zie in dit verband ook de inspraakreacties van J. de Koning, R. van Kampen en B. Prinsen-van Kampen, Landschap Waterland en Stadsregio Amsterdam.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Beheer en Exploitatiemaatschappij BOR B.V.

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Waterland

Besluit: Bestemmingsplanwijziging

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C04.0

Activiteit: Uitbreiding (van 300 ligplaatsen tot 550 ligplaatsen) en herinrichting van de bestaande camping en jachthaven te Uitdam.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Daarnaast is een aanvulling op het MER ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "Ons Streekblad Waterland": 3 november 2005

aanvraag richtlijnenadvies: 15 december 2005

ter inzage legging startnotitie: 4 november tot 16 december 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 maart 2006

richtlijnen vastgesteld: 30 november 2006

kennisgeving MER in "Ons Streekblad": 28 februari 2008

aanvraag toetsingsadvies: 14 maart 2008

ter inzage legging MER: 29 februari tot 11 april 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 23 oktober 2008

Bijzonderheden:

Tijdens de toetsing heeft overleg plaats gevonden tussen de Commissie voor de m.e.r. (verder in dit advies 'de Commissie' genoemd), het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. De Commissie heeft naar aanleiding daarvan aanvullende informatie ontvangen in de vorm van een herziene versie van het MER en bijbehorende documenten. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. J. Cuperus
drs. E.T.J. van Dijk (werkgroepsecretaris)
ir. W. van Duijvenbooden
drs. W.C.M. van Hooff
drs. S.R.J. Jansen
drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Dorpsraad Uitdam, Uitdam
2. Stichting De Kwade Zwaan, Uitdam
3. Het Bestuur van Stichting De Kwade Zwaan, Uitdam
4. H. Bottelier, Uitdam
5. De Stichting Eilandraad Marken, Marken
6. N. Damen en W. Berger, Uitdam
7. J. de Koning, Uitdam
8. R. van Kampen en B. Prinsen-van Kampen, Uitdam
9. LTO Noord, Haarlem
10. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Edam
11. Landschap Waterland, Haarlem
12. Stadsregio Amsterdam, Amsterdam
13. Gemeente Amsterdam Stadsdeel Amsterdam-Noord, Amsterdam
14. Kamer van Koophandel Noord-West-Holland, Alkmaar
15. Stichting Behoud Waterland, Monnickendam
16. Provincie Noord-Holland, Haarlem

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Camping-jachthaven "Uitdam" en de aanvulling daarop**

De Beheer en Exploitatiemaatschappij BOR B.V. heeft het voornemen om de bestaande camping en jachthaven te Uitdam te herinrichten en opwaarderen waardoor de jachthaven wordt uitgebreid van momenteel 300 ligplaatsen tot 550 ligplaatsen. Het bestemmingsplan van de gemeente Waterland voor dit gebied dient hiervoor te worden herzien. Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherziening is een milieueffectrapport opgesteld. Tijdens de toetsing is een aanvulling op het MER geleverd. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie voor de besluitvorming aanwezig is.

ISBN: 978-90-421-2381-6